

Utveckling av kvalitetssystem för forskning (V) 14 maj 2018, Finlandshuset, Stockholm

Vid seminariet fördes gruppdiskussioner vid två tillfällen. I detta dokument finns minnesanteckningar från några av dessa diskussioner. Dessa minnesanteckningar och ett antal Powerpoint-presentationer finns tillgängliga på SUHF:s hemsida (www.suhf.se).

Diskussionsfrågor under förmiddagen:

UKÄ:s förslag för kvalitetssäkring av forskning:

1. Vad tycker ni är bra med UKÄ:s förslag?
2. Vad tycker ni bör ändras eller saknas i UKÄ:s förslag?
3. Vad tycker ni att UKÄ ska ta med sig i det fortsatta arbetet?

--

1. Bra:

Att det är kvalitetssäkringssystemet som utvärderas, inte forskningsprodukten. Att systemet bäddar för att utvärdera utveckling, konstruktivt fokus. Att det är generellt hållet och att lärosätena själva kan fylla i så att det passar deras specifika förutsättningar

2. Ändras eller saknas

Inte glasklart hur punkter som arbetslivets perspektiv och jämställdhetsperspektiv relaterar till hög kvalitet i forskningen. Fara med att politiskt definierade perspektiv tar så mycket plats att det inte finns tillräckligt utrymme att utvärdera system som direkt relaterar till forskningskvalitet. Tillse att ramverket blir kvalitetsdrivande, inte kontrollerande. Sanktionerna kritiserade av många. Ytterligare utvärderingar av FU för att råda bot på brister i kvalitetssäkringssystem av forskning - inte bra. Dubbelhet: två utvärderingsspår men ändå integrativ ambition?

3. Medskick

God ambition på sikt samköra de båda systemen. Överlappning mellan bedömargrupper kan vara medel nå en bit på vägen. Låt det ta sin tid, ha inte för bråttom. Gärna pilot på utvärdering av kvalitetssäkringssystem för forskning. Rekommendationer, inte graderade betyg kan vara morot för att vara med på pilot. Fundera över hur bedömargrupperna kvalitetssäkras. Upprätta en bedömarpool för att öka matchning och transparens.

--

Bra. Samordningen, genomlysning av nuläget, inga helt separata system på lärosätena, externa synpunkter på vår verksamhet. Ändras. Sanktionerna. Hur ska bedömningsgrunderna formuleras? Vi har inga generella regler idag. Hur mycket behöver det nationella systemet kompletteras för att säkra forskningen? Olika förutsättningar på lärosätena.

Bedömningsgrund som nyttiggörande borde in. Principen att det som utvärderas i någon annan utvärdering inte ska tas upp i forskningen. Bedömggrupperna: Hur täcka in kompetensen? Platsbesök vart sjätte år. Examensbedömningen omfattar bara högskolorna. De externa finansiärerna har en stor påverkan på forskningen. Den aspekten är inte med alls. Påverkar forskningens förutsättning. Vidare saknas det konstnärliga perspektivet. Tidsaspekten: Skynda långsamt!

--

Vad är bra med UKÄs förslag?

Gruppdeltagarna instämde generellt i de positiva omdömen som framkom i den gemensamma diskussionen. Det är bra att ansvaret för forskningskvalitet och systematisk kvalitetssäkring läggs på lärosätena, i analogi med det nya systemet på utbildningssidan. Mycket bra att kvalitetssäkringen har frigjorts från den direkta kopplingen till resursfördelning, vilket – till skillnad från i FOKUS - ger förutsättningar för en verklig, kritisk kvalitetsgranskning inom lärosätena.

Vi upplever att dialogen mellan UKÄ, lärosätena och SUHF har fungerat mycket bra i det nya systemet på utbildningssidan. Rapporten ger skäl till stor tilltro om en bra process också på forskningssidan. Detta gäller också dagens presentationer, där vi uppfattade UKÄ som lyhört för lärosätenas synpunkter.

Bra att UKÄ önskar att lärosätena tar ansvar för gemensamt ramverk för kvalitetssäkring – och vi vill gärna ta det ansvaret!

Vad tycker ni bör ändras eller saknas i UKÄs förslag?

Ett eller fler särskilda bedömningsområden som utgår från forskningens egen logik bör tillföras. Student-/doktorandperspektiv samt arbetsliv/samverkan utan tvivel relevanta för forskning, men det känns som UKÄ alltför mycket utgått från ett utbildningsraster i skissen till modell för forskningssidan. Mer fokus behövs på det som är specifikt för forskningens kvalitetsutveckling ("forskarperspektiv" som ett bedömningsområde?).

Det beskrivna sanktionsinstrumentet är alltför trubbigt! Behövs verkligen sanktioner (det diskuterades i gruppen!) bör de mer tydligt ta sikte just på förmågan att kvalitetssäkra forskning.

Vad tycker ni att UKÄ ska ta med sig i det fortsatta arbetet?

Önskvärt att frikoppla uppföljning av aktuella politiska prioriteringar från granskningen av lärosätenas kvalitetssystem, som bör ha mycket långsiktigt perspektiv. Uppföljning av mer tidsbundna prioriteringar/mål kan göras i tematiska utvärderingar – som dock bör ske sparsamt!

Finns anledning att ställa olika krav på olika lärosäten – beroende t.ex. på inriktning eller storlek? Viktigt att det nya systemet blir flexibelt nog att hantera olika typer av lärosäten. Öppna än mer för granskare från andra länder – ta in utländska erfarenheter i själva processen? (Men med fokus på lärosätenas kvalitetssäkringsarbete är sannolikt behovet av internationella bedömare mindre än i granskning av faktisk forskningskvalitet.)

--

1. Vad tycker ni är bra med UKÄs förslag?

Bra tänk. Man vill se en helhet och vi kan själva definiera vår kärnverksamhet.

Bra med två system, men innebär mer jobb för oss.

Ett system, men arbetar olika beroende på forskning och utbildning. Positivt med integrering – starkt sammankopplat. Men svårt med två självvärderingar som skall lämnas i – kan man skriva en gemensam? UKÄ texten i förslaget låter mycket som utvärdering av forskarutbildning och det är svårt att se när det är forskning man talar om. Behöver justeras för tydlighet.

2. Vad tycker ni bör ändras eller saknas i UKÄ:s förslag?

På processnivå funkar det på övergripande nivå med organisatoriska förutsättningar (rekrytering, kompetensutv osv) och i detta skulle man kunna inkludera både forskning och utb (om man skriver en gemensam självvärdering). Svårt att få till kanske i planerande/genomförande/resultat – även vid uppföljning/återkoppling. Det senare kan skrivas separat för forskning, de andra skrivs samman med utbildning.

Svårt med två värderingar om vi har samma resurstilldelning för utb och forsk (sturt).

Fokusera på det som skiljer mellan utb och forsk och låta det som skiljer värderas.

Kan dock vara bra med två självvärderingar pga vår egen skull, men även för bedömare.

3. Vad tycker ni att UKÄ ska ta med sig i det fortsatta arbetet?

Rekommendera att UKÄ försöker ha samma bedömggrupp för utb och forskning.

Är man intresserad av jämförbarhet eller utveckling? Kan lärosätena t ex välja att skriva samman eller inte?

Hur gör man med stora projekt som har omfattande samverkan mellan olika lärosäten?

Vilket lärosätes villkor gäller?

Tydliggöra att det är kvalitetssystemet och inte kvalitet i forskning man tittar på. Tal om indikatorer gör att man hela tiden glider in på "kvalitet i forskning" – hela tiden! Stor varningsflagg på indikatorerna. Om man har en som glider mot "forskningens kvalitet" är man i fällan.

Studentperspektiv, jämställdhet, samverkan. Vad är samverkan? Hur definieras den?

Undvika copy-paste mellan de två självvärderingarna – spara tid för bedömarna att läsa mycket.

Skall forskningen eller kvalitetssystemet utvecklas vid lärosätena?

Sanktioner att göra fler utvärdering för utb på forskarnivå kan ej ges för dåligt resultat i kvalitetssystem för forskning. Det var ett konstigt förslag.

Tydliggöra vad som menas med tematisk utvärdering av forskning. Är det möjligt? Farligt att tala ESG, bedömningsgrunder osv. Fråga istället: hur följer ni upp forskning? Vad menar ni med kvalitet och hur följer ni upp den?

Hålla er på övergripande processnivå och kom inte in på djupet, då risk att kollidera med "kvalitet".

Är det jämförbarhet mellan lärosäten eller utveckling av lärosäten UKÄ vill åstadkomma?

Vara tydlig och agera tydligt i vald linje.

Granskar man bara processen eller resultatet? Man glider runt lite idag. Viktigt att bedömningsgrunderna fokuserar på processen.

Forskningsmiljö – doktorander kan vara inskrivna vid ett lärosäte och arbeta fysiskt inom en miljö vid ett annat lärosäte. Hur hanterar man det i skrivningarna (självvärderingen)?

Kan teoretiskt bli resultat att man har bra processer för att gynna forskning av god kvalitet men sedan att man har "dålig forskning" – vad gör man då? Om man hårdrar det hela.

--

1. Vad tycker ni är bra med UKÄs förslag?

Föredömligt, byggt på omvärldsbevakning. Rapporten välskriven och pedagogisk. Modellen bra så länge den utvärderar just processerna och inte resultatet. Viktigt med avgränsningar så att inte granskningen sväller för mycket och alla processer ses som relevanta för forskning och föremål för granskning. Kvalitetsutveckling är viktigt, granskningen är bara ett stadie på vägen. Viktigt att särskilja mellan lärosäten och inom lärosäten, granskningen måste tillåta bredden av olikheter.

2. Vad tycker ni bör ändras eller saknas i UKÄs förslag?

Fara för glidning till att utvärdera kvaliteten istället för kvalitetssäkringen. Lärosätena måste granska kvaliteten själva, externa paneler behövs till det. Dessutom pågår granskning av forskningen hela tiden (i ansökningsprocesser etc).

OBS! En tidsram saknas.

3. Vad tycker ni att UKÄ ska ta med sig i det fortsatta arbetet?

Hur skapar man förutsättningar för bedömargrupperna att jobba på samma sätt inom olika områden? Hur väljer man bedömarna? Ska inte det vara experter inom just kvalitetssäkring? Är t.ex. en dekan kompetent att bedöma kvalitetssystemet på ett lärosäte? De är kollegiala företrädare men har inte det som profession.

Betyder bristande kvalitetssäkring att t.ex. hela utbildningen på ett lärosäte får bristande kvalitet? (detta i ljuset av domen mot Mälardalens högskola som får betala tillbaka pengar till en internationell student).

Betygen är ganska ointressanta för högskolorna, man vill ha input på hur man ska förbättra sitt kvalitetsarbete och för det behövs kompetenta bedömare med gedigen erfarenhet av granskningar av kvalitetssystem.

Hur ska UKÄs arbete föras tillbaka till högskolorna?

En känsla runt bordet att man springer för fort och man gör ändringar hela tiden på vägen. Vad händer när vi gör detta? Vad blir konsekvenserna? Bristande kvalitetssäkring påverkar högskolornas varumärken negativt. Vad händer med presumtiva partners? Studenter? Och vad händer om många av lärosäten får bristande kvalitetssäkring? Vad gör det med Sveriges rykte internationellt?

Kanske bättre med omdömen inom olika områden och inte ett samlat för utbildning, forskning och samverkan? Högskolorna vill gärna ha feedback och förslag på förbättringar, men rekommenderar försiktighet med betygen!

--

1. Vad tycker ni är bra med UKÄ:s förslag?

Tar hänsyn till olika lärosätens olika förutsättningar. I princip positivt med ett sammanhållet system.

2. Vad tycker ni bör ändras eller saknas i UKÄ:s förslag?

Olämpligt med förslaget att sanktionera via forskarutbildningen. Systemet får inte i orimlig grad hämma risktagande i forskning.

3. Vad tycker ni UKÄ ska ta med sig i det fortsatta arbetet?

Indikatorer blir lätt normerande; var försiktig med hur ramverket formuleras, så att det på riktigt möjliggör för olika lärosäten att göra olika definitioner och prioriteringar i kvalitetsarbetet. Skynda långsamt!

--

I andra länder är det viktigaste UKÄ/motsv inte ska utvärdera kvalitet utan systemet. Positivt att UKÄ är tydliga med detta. Systemet ska ge möjlighet till profilering. Lärosätena ska få möjligheter att utveckla sina styrkor. Kan finnas en möjlighet att detta system klarar detta. Finns det lärdomar från NOKUT? I Norge ser man en inflation i granskningar, även i andra nordiska länder. NOKUT ska utvärdera kvalitetsarbete istället för kvalitetssäkringssystem. En negativ utveckling med mer detaljeringsgrad. Det är en risk att UKÄ utvidgar sitt uppdrag för långt så att det blir resurskrävande.

UKÄ har fantastisk möjlighet att samla och disseminera underlag om alla lärosätenas kvalitetssäkringssystem så att lärosätena kan lära av varandra. En informationsbank.

Viktigt att UKÄ inte kommer in och gör om det som lärosätena redan gör.

Det finns mycket bra forskning om kvalitetssäkringssystem. Det kan lyftas in här. Måste nämnas mer och tas intryck av.

Som vanligt är det viktigt att resultaten från utvärderingen blir användbara för lärosätet. Utvärderingen ska driva kvalitet i kvalitetssystemet.

Diskussion om ifall de bedömningsområden som finns verkligen går att använda i forskningsutvärdering. Det finns en farhåga att de inte går att använda exakt som idag.

Det ska finnas en möjlighet att ha såväl ett sammanhållet system för forskning och utbildning, som två skilda system. UKÄs beslut att ha skilda vägledningarna kan i sig vara normerande för hur lärosätena behöver utforma sina system. Kan man ha en flexibilitet från UKÄs sida huruvida lärosätet vill utvärdera sitt system samlat eller i två delar?

Att ha utbildningsutvärderingarna som sanktionsmöjlighet är helt fel. Då är det bättre att det inte finns sanktioner.

Utvärderingarna måste kunna göras på engelska.

Man kunde ha UKÄ-approved-logo. Som en certifiering.

--

Bra: Att det hänger ihop. Att det är två separata självvärderingar. Resursåtgången mer effektiv när det hänger ihop (dvs när båda granskningarna görs parallellt).

Risk: Hur ska man visa på integrationen mellan forskning och utbildning när det ska göras två separata granskningar. Det samma gäller samverkan och nyttogörande. I det nuvarande förslaget med två vägledningarna hänger det inte ihop.

Skulle behövas en gemensam kapp. Eller att man på andra sätt synkroniserar de båda vägledningarna för att undvika överlappningar och uppnå att vi har ett sammanhållet system.

Att utvärdera forskarutbildning och utvärdera kvalitetssäkring av forskning. Vi har jobbat hårt nu för att införliva fo-utbildning i KS av högre utbildning. Om vi nu ska bli granskade för KS forskning – hur ska vi då arbeta? Kan få konsekvenser för hur vi nu valt att organisera vårt arbete och att vi kommer behöver göra ändringar.

Glidningar i vad vi pratar om när det gäller hur vi säkerställer bra forskningsresultat och KS. Behöver lyftas fram ännu tydligare åtskillnaden mellan de två begreppen.

Hur relaterar systemet till det peer review arbete som görs i samband med ansökningar av forskningsansökningar. Externfinansieringen råder inte lärosätena över.

Men lärosätena borde ha system för att KS sker även av den externfinansierade forskningen och att denna görs i enlighet med lagstiftning (etik, redlighet) men innehållet kan lärosätena inte styra över.

Men ska KS av forskning göras av det som redan är lagstyrt?

Men det som vi nu diskuterar skulle i så fall kodifieras i SSG? Känner mig försiktigt positiv till det.

Finns det en risk att vi förstärker hierarkin med två separata granskningar?

Problem när det gäller att definiera vad som är kvalitetshöjande. Vet vi det?

Men om man istället tar som utgångspunkt vad det är för problem vi har med forskningen idag?

Icke-etisk forskning, forskningsfusk, Masspublicering, Många författare per artikel, Hur vi agerar när det uppdagas problem, Icke jämställda akademiska premisser, Rekrytering/ karriärvägar (knyter an både till jämställdhetsfrågan men också vad det är för sorts forskning som premieras)

Diskussionen uppstod i ljuset av att flera av de system vi nu har på lärosätena när det gäller forskningen är korruperade (tex när det gäller vad som premieras).

Kan det hända att ett UKÄs granskningssystem skulle kunna leda till en förstärkning av ojämlikheter på lärosätena?

Arbetsliv och samverkan är väldigt summariskt skrivet i förslaget. Skulle behöva utvecklas mer.

Det behövs system när det gäller publikationer och hur artiklar som rör samverkan tas om hand och räknas med i bibliometriska analyser.

Bedömargruppen: en eller två grupper?

Tidsaspekten? Vi behöver pilottestning! Viktigt att inte stressa fram ett förslag.

--

1. Vad är bra med UKÄs förslag?

Utifrån resurssynpunkt bra att lägga ihop granskning av forskning och utbildning i ett system med samma tidpunkt för granskning av lärosäten.

2. Vad tycker ni bör ändras eller saknas i förslaget?

Bra principer, men hur blir det i praktiken? Hur ska lärosätena kunna lämnas i fred efter granskning av kvalitetssystemet som ska göras var sjätte år? Däremellan kommer det andra granskningar t.ex. regeltillämpning året innan, utbildningsgranskningar och tema granskningar, otroligt resurskrävande. På samtliga lärosäten kommer detta att belasta de begränsade resurserna hårt. Resurser som annars skulle användas till undervisning och forskning! Byråkratin har en tendens att utveckla sig själv och därmed ta mer resurser i

anspråk. Systemet leder eventuell till strömlinjeformning av lärosätenas verksamhet istället för ökad profilering.

3. Vad tycker ni UKÄ ska ta med sig i det fortsatta arbetet?

Nyttan måste vägas mot kostnaderna. För att föra in forskning i kvalitetssystemet behöver bakgrunden att forskningen redan idag granskas och utvärderas tas med i värderingen av hur ett nytt system ska inkludera även forskningen. Hur omfattande behöver denna granskning vara?

Hur ska UKÄ:s resurser räcka till?

Resurser för granskning kommer även att förbrukas från lärosätena. Om man inte blir utvärderad själv så kommer personal från lärosätet att sitta i bedömargrupper som granskar andra lärosäten. Kan något förenklas eller tas bort?

Sanktionerna som ska genomföras vid bristande kvalitet, genom fler granskning av forskarutbildningen, hur ska detta implementeras vid de lärosäten som inte har forskarutbildning/examensrätt för forskarutbildningen?

Systemet för granskning av forskningen bör vara klart och testat innan det implementeras i skarpa granskningar. Fortsätt avsätta tid för att ha den lyhördhet som har präglat processerna hittills. Det positiva samarbetet mellan UKÄ och lärosätena behöver bevaras!

--

Vi välkomnar grundtankarna i UKÄs modell, dvs att lärosätena ges möjlighet att ta sitt eget ansvar och att UKÄ granskar kvalitetssystemen vid de olika lärosätena. I grunden presenteras ett system som flera lärosäten har efterfrågat. Det vi problematiserade var i korthet följande:

- Riskerar vi att skapa ett ytterligare utvärderingsmonster? Hur säkerställer vi att systemet blir så effektivt som möjligt?
- Uppföljning av politiska mål versus kvalitetssäkring. Vi är inte övertygade om att politiken måste ingå i en utvärdering av kvalitetssystem vid lärosäten. UKÄ bör fokusera på de lagkrav som finns och VR har redan i uppdrag att utvärdera forskningspolitiken.
- Strukturen för kvalitetssäkring av forskning måste inte nödvändigtvis hämtas från utvärdering av utbildning. Forskning och utbildning följer delvis olika logiker och skulle kunna ha olika bedömningsgrunder – detta gäller särskilt arbetsliv och samverkan. Här vore det önskvärt att få in samverkan och impact/nyttiggörande på ett tydligare sätt i relation till forskning. Vi menar att det är synnerligen viktigt att UKÄ integrerar samverkan och nyttiggörande i utvärderingen – dvs hur lärosätena kvalitetssäkrar – och på så sätt demonstrerar för statsmakten hur vi arbetar på olika sätt.
- UKÄ skriver att de vill undersöka möjligheten att använda sig av de indikatorer som VR tagit fram för nationell nivå för utvärdering av de forskningspolitiska målen. Men alla former av indikatorer är styrande och kan leda till oönskade effekter. Vi vill därför mana till stor försiktighet gällande indikatorer överlag, men särskilt i relation till samverkan.
- Sanktioner. Vi förstår inte kopplingen mellan att utvärdera ett kvalitetssystem och att ge sanktioner gällande forskarutbildning. Ett bättre alternativ vore att se på utvärderingen som en audit snarare än ackreditering, vilket skulle få till följd att utvärderingen blev mer verksamhetsutvecklande och kvalitetsfrämjande. Vi föreslår att sanktionerna helt uteblir.

Diskussionsfrågor under eftermiddagen:

Ett förslag till ESG för forskningen:

1. Vad tycker ni är bra med förslaget till ESG för forskning?
2. Vad tycker ni bör ändras eller saknas i förslaget till ESG för forskning?
3. Hur tycker ni att vi tar detta arbete vidare och i så fall vem ska ansvara för det?

--

1. Bra: Utmärkt grund att utgå ifrån, bra diskussionsunderlag. God flexibilitet i grunderna, lärosätena kan skriva in sina specifika drag. Nyckelområden som kan diskuteras och bli utgångspunkt för kvalitetsdrivande process.

2. Snarare än förnyelse — tala om balans mellan kontinuitet och förnyelse, gränsöverskridande. Relevansbegreppet bättre än samverkansaspekten, "tillvarata" ord som kanske inte är så lämpligt. ESG 1.10 som vägledande, granskning av hur lärosätet uppnår sina egna mål.

3. Diskussion följer inom sektorn, vi föregriper inte den.

--

Gemensamt, om vi ska ha en nationell standard är detta en bra grund. 3.1 och 3.11 (och 3.12) är de viktigaste punkterna. Kanske räcker det med dem för ett lärosätes ledning.

3. SUHF:s kvalitetsgrupp arbetar vidare med en referensgrupp bestående av representanter från olika typer av lärosäten. Sedan skicka ut till lärosätena och ha ett seminarium under hösten.

--

(Allmän reflektion: under eftermiddagen svajade diskussionen mellan frågan om hur granskning av kvalitetssystem för forskning (UKÄs uppdrag) bör utformas och hur kvalitet i forskning kan definieras och följas upp. Det var stundtals svårt att urskilja hur paneldeltagare och frågeställare uppfattade relationen mellan dem i det tänkta nya nationella systemet. Generellt uppfattade dock gruppen att UKÄs tanke är att frågan om vad som är kvalitet i forskning ska ägas av lärosätena, var för sig och tillsammans i SUHF, något som gruppen ställde sig helt bakom.)

Vad tycker ni är bra med förslaget till ESG för forskning?

Mycket bra utgångspunkt för samtal, är tydligt kopplat just till lärosätenas kvalitetssäkringsuppdrag. Det mesta pekar på att det är bra med ett gemensamt ramverk, och de punkter som ingår i förslaget ter sig mycket rimliga.

Ett ramverk som skriver fram ansvaret för lärosätet att visa hur kvalitetsansvaret är fördelat internt.

Vad tycker ni bör ändras i förslaget?

Viktigt att akademiska värden – ssk forskningens frihet – läggs till grund för ramverket. Åsa Kettis nämnde det inledningsvis, och Kerstin Sahlin påminde om det angelägna i saken.

Vissa punkter kan föras ihop, t.ex. 3.4 och 3.7 samt 3.2 och 3.6.

Liksom en annan grupp ställde vi frågan om det bör göras obligatoriskt med extern granskning enligt 3.11. Finns argument för att det bör vara en fråga för lärosätena att avgöra – liksom på utbildningssidan.

I jämförelse med ESG ter det sig naturligt att skriva fram uppgiften att kommunicera med externa parter lite tydligare.

Ramverket kan – i likhet med ESG – ännu mer betona lärosätets ansvar för att ha ändamålsenliga processer, mindre hur dessa ska se ut.

Hur tycker ni att vi tar detta arbete vidare och i så fall vem ska ansvara för det?

Mycket bra att UKÄ lämnar över frågan till sektorn. Bör drivas vidare som en regelrätt SUHF-process, för bred förankring bland lärosätena. Frågan är dock vilka tidsramar som finns från UKÄs och departementets sida.

--

1. Vad tycker ni är bra med förslaget till ESG för forskning?

För det första: skall vi verkligen ha en ESG för forskning? Funktion med ESG för forskning?

Vad vill UKÄ med detta? Måste vara tydlig funktion med att vi har en ESG för forskning.

Forskning bedrivs inte enbart av universitet/högskolor. Hur gör man med uppföljningen av dessa andra miljöer?

Hur mycket kan linjen kräva av den enskilde forskaren när det gäller kvalitetsarbete?

Kan allt detta leda till att t ex ranka lärosäten för att se hur det ser ut inom t ex ett visst forskningsområde? Risk att detta påverkar (extern) medelstilldelning?

Om ESG skapas för forskning, viktigt att det hamnar på rätt nivå (mer övergripande). Vilken kommer UKÄs tolkning att bli av denna? Oroväckande om det kan bli normerande vad som står i ESG. Upplevs ha hänt vid granskning av utbildning av vissa lärosäten.

Vi förutsätts sätta upp ramverk som UKÄ kan bedöma efter – UKÄ har fri tolkningsrätt av det som står i ESG. Finns oro för detta.

”Lärosäten” (om man tänker ledningen) kan inte själva styra kvaliteten – det måste ju vara kollegiet tänker bordet.

2. Vad tycker ni bör ändras eller saknas i förslaget till ESG för forskning?

Det kollegialas betydelse för kvalitet i forskning tappas bort helt – talades om att kvalitetssystemen testar lärosätetsledningarna – men detta verkar konstigt, var finns den kollegiala aspekten?

Oroväckande med ständigt prat om jämförbarhet mellan lärosäten. Ska inte

ESG/kvalitetssystemet tjäna till att utveckla det individuella lärosätets forskningskvalitet?

Låt varje enskilt lärosäte själv beskriva hur man organiserar sig och hur man gör för att säkerställa god kvalitet i forskning.

3. Hur tycker ni att vi tar detta arbete vidare och i så fall vem ska ansvara för det?

Skall man ta vidare måste man veta varför man gör detta. Vad är målet? Tänk på att forskning inte bara är lärosätenas angelägenhet.

UKÄ skriver ofta "lärosätet" – vad är det? Kansliet? Rektor?

Behövs ESG för att göra forskning av god kvalitet i Sverige? Lärosätena skall se till att det finns system hos sig själva. Hjälper ESG?

Vi skall inte peta i forskarnas syltburk...

Lärosätena får rigga för att peer-review systemet fungerar optimalt – det kan varje lärosäte göra själva. Dialog inom lärosätet.

Det finns redan inbyggt i systemet hur kvalitet i forskning och undervisning skall gå till.

UKÄ kan utveckla befintliga bedömningsgrunder själva och sända ut till lärosätena för feedback (remissrunda). Inga indikatorer som gör att vi hamnar i "forskningens kvalitet" istället för kvalitetsprocessen. Det är viktigt att särskilja detta.

Förenkla processen – även i tid.

--

Vi har efterfrågat någon typ av standard - så sätt är förslaget bra. Policy för forskning är en viljeyttring, skiljer sig mellan lärosäten. Där definierar man vad kvalitetssystemet ska omfatta.

Svårt att uttala sig efter att bara ha sett ett förslag. Är det här förslaget kvalitetsdrivande? Det kan vi aldrig veta. Förslaget skulle kunna användas internt på varje lärosäte, men svårt med reproducerbarhet.

Ramverket måste vara ett stöd till kvalitetsarbetet.

Istället för betyg bör man få omdöme/rekommendationer som leder till reflektion över sitt kvalitetsarbete på lärosätet.

Efter en omgång granskningar är det bra att göra ett syntesarbete och involvera högskolorna i det.

--

1. Vad tycker ni är bra med förslaget till ESG för forskning?

Det är positivt med ett sektorgemensamt ramverk som formuleras inom sektorn.

2. Vad tycker ni bör ändras eller saknas i förslaget till ESG för forskning?

Kravet på externa granskningar diskuterades. Kravet i 3.11 borde täckas in av UKÄ:s granskning av kvalitetssystemet och inte föranleda att alla lärosäten ska orkestrera egna externa sakkunniggranskningar av forskningen. Standarden avseende forskningsmiljö kan gärna inkludera infrastruktur och stöd, eftersom det utgör en samlad miljö.

3. Hur tycker ni att vi tar detta arbete vidare och i så fall vem ska ansvara för det?

Mycket av diskussionen handlade om var gränsen mellan det gemensamma och det autonoma ska gå, dvs. mer kvalitetssäkringssystem vara eller icke vara än det föreslagna ramverkets för- och nackdelar. En viktig aspekt av diskussionen var dock att ramverk och direktiv inte får bli alltför detaljerade.

--

Vad är universitetets roll i samhället. Ju mer vi kan visa att vi har välfungerande kvalitetssystem ju mindre behöver politiken intervensera. Om lärosätena tar ansvar och UKÄ instämmer så har vi vunnit svängrum. Poängen är att visa för politiken att vi tar ansvar. Forskarutbildningen hamnar i ett gränsland. ESG täcker inte upp hela forskarutbildningen. Det är inte minst otydligt i en europeisk kontext där synen på forskarutbildningen är mycket olika i olika länder.

Det är naturligt att SUHF tar sig uppdraget att utarbeta ett ESG för forskning. Ordet "standard" sänder fel signaler. Ger intryck av att vara något mer stringent än vad det är. Man behöver jobba på formuleringarna i standarderna så att de uttrycker vart vi är på väg.

ESG skrevs inte för att vara utvärderingsbara. Här har man möjligheter att skriva det på ett genomtänkt sätt redan från början.

--

Stärka ansvarstagandet. Minsta gemensamma nämnare. Ökar autonomi.

Viktig avgränsning: sådant som är tidlöst.

Inspiration: ESG, REF (UK), SEP (NL), Charter and code of conduct (EC), Kunskapsöversikten "research quality and the role of university" av SUHF, 2011

Frågor: Var kommer etiken och forskningens värdegrund fram? Ska rymmas under bedömningsgrunden God forskningssed. Koppling mellan ramverk och externfinansierad forskning? Men med dom medel vi har ska vi göra bästa möjliga för att säkerställa god kvalitet i den forskning som bedrivs. Jämställdhet – kan komma in under rekryteringar – men inte som en egen bedömningsgrund. Kan även komma in under forskningsmiljö, mm. Varför har du skilt på samverkan och samarbete? Inte helt självklart. Dock viktigt att båda delarna finns med.

--

1. Jättebra förslag att diskutera utifrån som ett första utkast, allmängiltiga utgångspunkter som bör kunna passa för variationer i våra olika lärosäten. Inget kontroversiellt i det nuvarande förslaget.

2. Konstnärlig grund ska läggas in överallt!

3.2 Nu något passiv skrivning nu, bör vara mer aktivt och ta språng utifrån impact samt tydliggöra lärosätets samhällskritiska roll.

3.3 Stryk all, skriv akademisk personal i sista meningen. Även stödpersonal behöver kompetensutveckling!

Ersätt ordet rättvisa med rättssäkra, rättvisa ger fel signaler.

3.4 om systemet ska omfatta både utbildning och forskning så ska forskningen även ta med /inkludera utbildningen och studentperspektivet. Ta bort fotnot!

4. Behöver bearbetas brett i sektorn av en grupp med olika perspektiv som består av individer med olika bakgrund och perspektiv. T.ex. SUHFs expertgrupp för kvalitet, eventuellt

med utskott kompletterat av fler representanter och med uppdrag att förankra uppdaterat förslag genom remiss till alla lärosäten. Det som slutligen fastställs bör gälla alla lärosäten.

--

Vi menar att ett gemensamt ramverk skulle kunna vara ett sätt att stärka vårt eget ansvar och ge oss bättre möjlighet att påverka. Här är det också viktigt att utgå från lagutrymmet och inte låta forskningspolitiska mål utvärderas inom ramverket utan i andra fora. Risken är att ett ramverk blir normerande – men om det ska finnas är det givetvis en fördel om lärosätena kan komma överens om minsta gemensamma nämnare för ett sådant ramverk. Om ett ramverk ska användas är det också viktigt att tydliggöra relationen mellan ramverket och UKÄs uppdrag. Vi menar att det är positivt att arbeta vidare med ramverket och att det tillåts vara just ett ramverk och inte detaljerade föreskrifter. Ett gemensamt ramverk skulle kunna fungera som grund för UKÄs kvalitetssäkring av forskning.